

Milletlerin akrabalığı

***Türklük, bir ırka aidiyet ve bir kan meselesi değil;
bir Millet'e mensubiyet ve bir kültür meselesidir.***

Prof. Dr. D. Ali ERCAN

daliercan@gmail.com

16.6. 2014, Ankara

Değerli arkadaşlar,

National Geographic ve IBM işbirliği ile 2005 yılında uzun soluklu bir genetik antropoloji çalışması başlatılmıştı. Kısaca **“NG Genom Projesi”** olarak adlandırılan bu mega-projenin amacı tüm Dünya ülkelerinde binlerce insandan alınacak DNA örneklerini analiz ederek, Afrika'dan yaklaşık 70 bin yıl önce tüm Dünya'ya yayılan *Homo sapiens* (İnsan) türünün göç yollarının bir haritasını çıkarmaktır...

Yüksek hızlarda işlem yapabilen, büyük kapasiteli bilgisayarlar ve çok duyarlı yeni kuşak fiziksel aygıtlar (*spektrometreler, elektron mikroskopları*) sayesinde binlerce yıllık geçmişimizi artık tüm ayrıntıları ile yeniden canlandırabiliyoruz. Bu ölçümlerden öğrenebildiğimiz kadarıyla, ilk atalarımızın genetik yapısı Evrim süreci içinde keuzlerce mutasyon geçirerek değişimlere uğradı. Örneğin başlangıçta yalnızca tek tip olan Kan grubu (O Grubu kan) zamanla çeşitlendi; ~30 bin yıl önce A, ~15 bin yıl önce B ve sonunda ~2 bin yıl önce de AB kan grupları ortaya çıktı.

Dünya'nın farklı yerlerinde ve farklı koşullarda evrim sürecini yaşayan atalarımız doğal olarak, farklı **genetik değişimler** geçirdiler; farklı renklere, farklı görüntülere büründüler; göçler ve öbür nedenlerle popülasyonlar arası genetik karışım bu süreci daha da hızlandırdı. Bu genetik değişimleri izlemek için uygun yöntemlerden biri (mitokondrial DNA) **“m-DNA analizi”** denen yöntemdir.

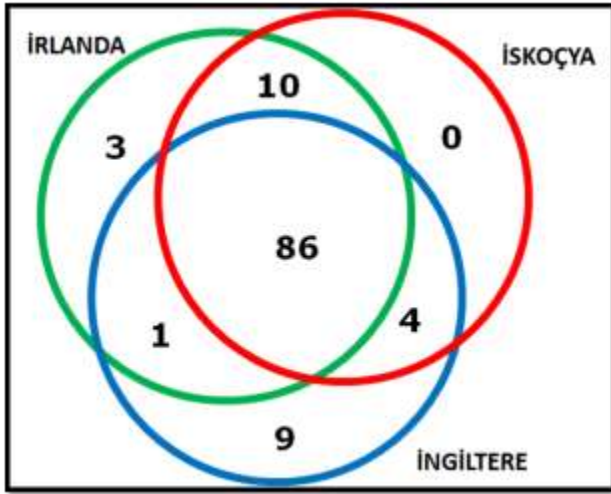
Yaklaşık 2,5 milyar yıldır var olan hücrelerimiz içinde, besinlerden alınan kimyasal enerjiyi Hücrenin kullanabileceği ATP (*adenozin-tri-fosfat*) şbiçimne dönüştüren Mitokondri'ler vardır. Toplam 37 genden oluşan bu küçük organel yalnızca “anneden” bebeğe geçiyor. Mitokondrideki DNA zincirini oluşturan Adenin-Timin(A-T) ve Guanin-Sitozin (G-C) molekül çiftlerinin spektrumu incelendiğinde ana soyundan gelen alt gruplar belirlenebilir. (*NG-Genom projesi kapsamında geliştirilen ve ~200 dolara satılan “DNA kitleri” aracılığıyla artık herkes kendi “Ata soy ağacını” belirleyebilir duruma geldi. Afrika'dan başlayarak bulunduğunuz yere dek, 4-6 bin kuşak boyunca, geçmiş serüvenimizin yol haritasını görebilirsiniz..*)

Genetik değişimleri izlemek için bir başka yöntem, **“Y-DNA analizi”** denen yöntemdir ki, bu da yalnızca babadan oğula geçen ve cinselliği belirleyen Y-Kromozom analizidir. Y-kromozomu da farklı atadan gelenlerin toplandıkları alt gruplara (*haplogruplara*) ayrışmaktadır; bu **“Y-DNA Haplo-grup”** lardan kimilerinin Avrupa'da dağılımı aşağıdaki haritalarda görülüyor. NG-Genom projesi kapsamında Avrupa Ülkelerinde ve bu arada Türkiye'de yapılan ölçümlerden alınan Y-DNA Haplogrup dağılım oranları aşağıdaki tabloda verilmiştir. Bu tabloda görüldüğü gibi, her ülkede hemen her Y-DNA türünden, az ya da çok, bir miktar bulunuyor...

Ortak Y-DNA oranlarından iki ülke popülasyonu arasındaki genetik ortaklık oranını hesaplamak olanaklı; örneğin İsveç-Norveç arasında genetik ortaklık oranı, bir başka ifade ile “**akrabalık derecesi**” %80, Almanya ve Fransa arasında ise % 92’dir. Türkiye'nin akrabalık derecesi Yunanistan ile %75, Bulgaristan ile %63, İrlanda ile %32, Finlandiya ile %18 bulunuyor. (Türkiye-Avrupa ortalaması ~%50)

Üç ülke arasındaki genetik ortaklık bağıntısı da ilginç sonuçlar veriyor; örneğin, İrlanda-İskoçya-İngiltere üçlüsünü alalım. İrlanda-İngiltere akrabalık derecesi 0,87 İrlanda-İskoçya 0,96 ve İngiltere-İskoçya 0,90’dır.. Bu 3 Ülkenin ortak genetik oranı 0,86 olduğuna göre, genetik **ortak olmayan popülasyon** oranı ne kadardır? Bunun yanıtını *Venn-Diyagramı* ile verelim;

İrlanda'da “tipik Irish” diye bileceğimiz nüfus kesimi %3 oranında, İngiltere'de “tipik British” diyebileceğimiz nüfus kesimi de en çok %9 oranında çıkıyor. İskoçya'da ise “Tipik Scots” diyebileceğimiz kimse kalmıyor bu tabloda. Oysa İskoçya, kültürü ve yaşam biçimi ile öbürlerinden farklı bir ülke.¹

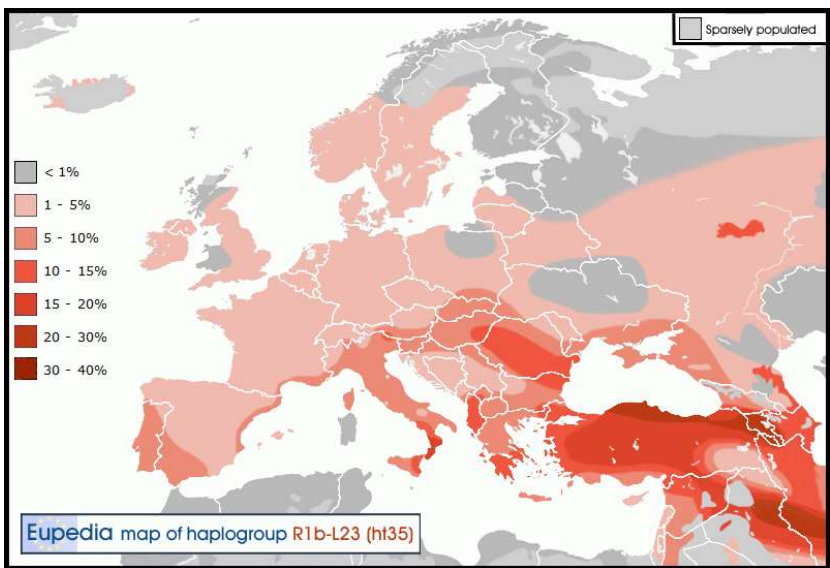
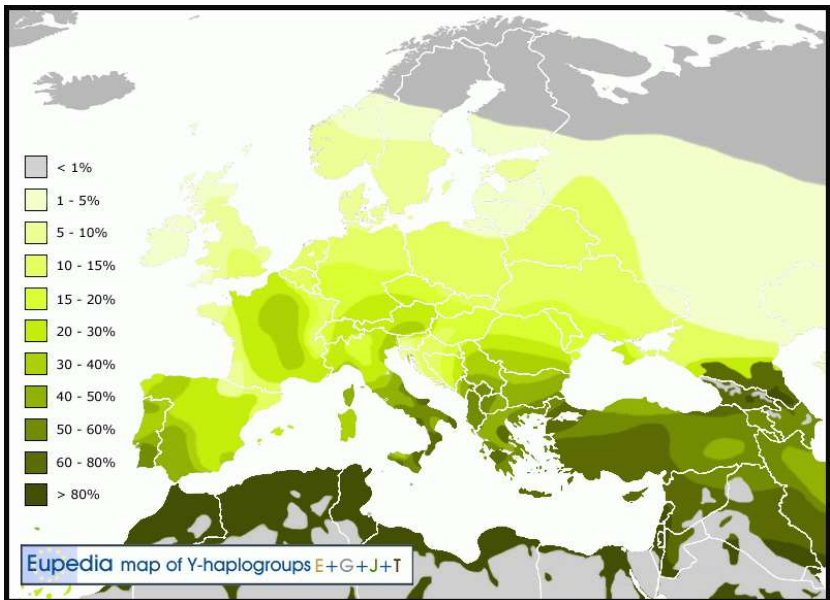
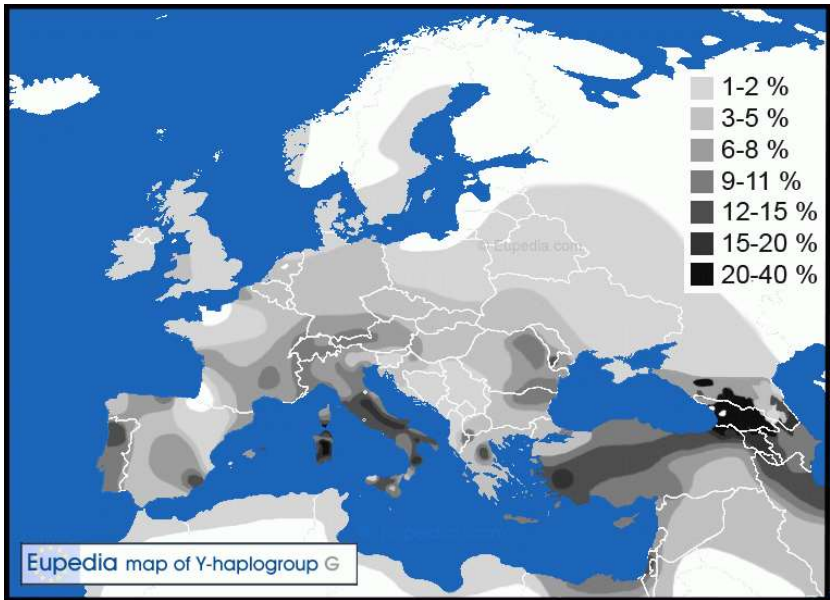

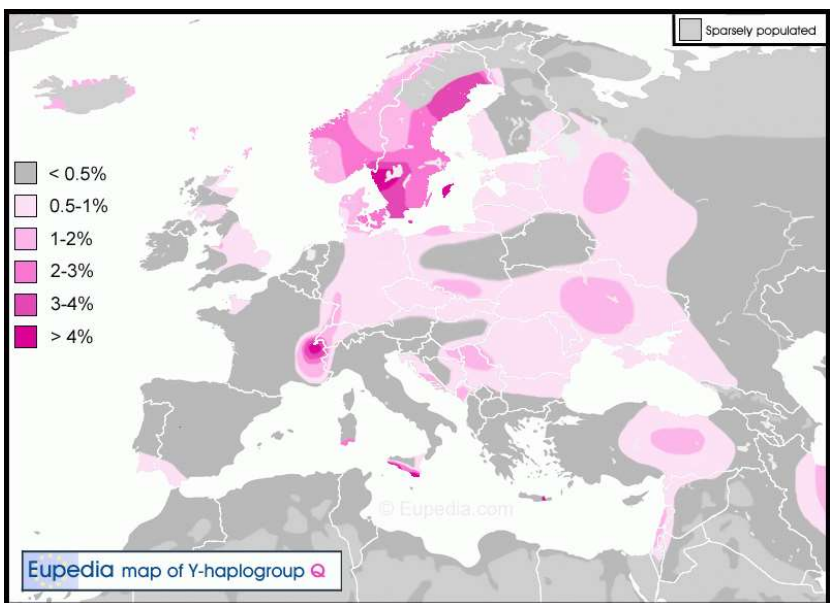
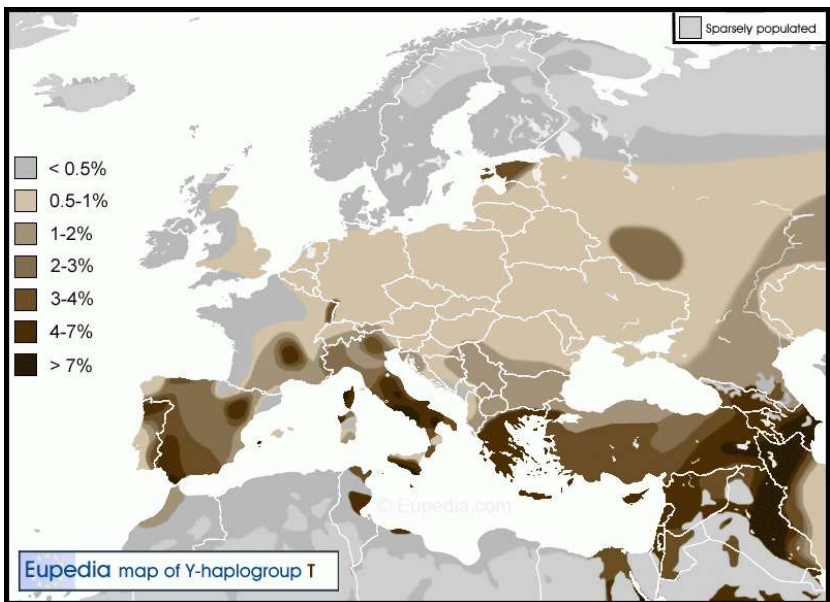
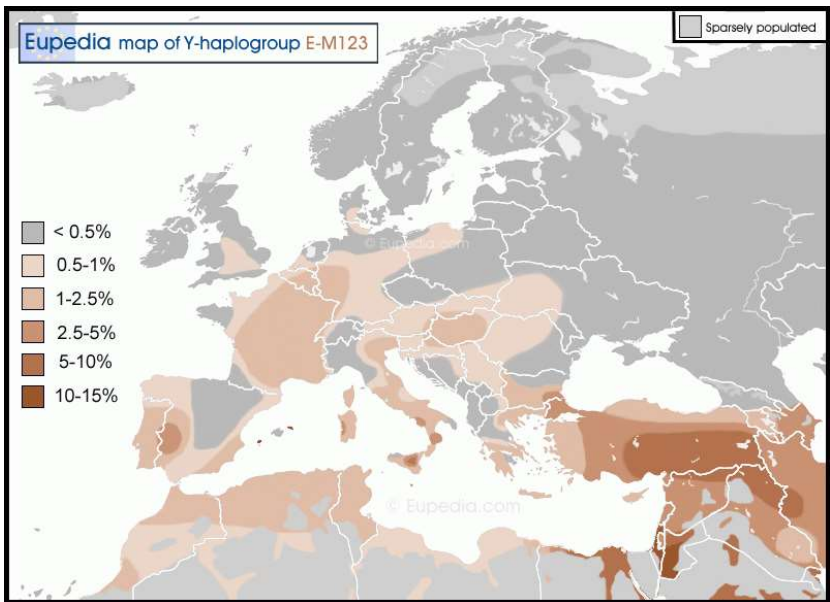
Bu örneklerden de görüldüğü gibi Irk (uruk) kavramı yerini Millet (Ulus) kavramına bırakmış durumda. Genetik Evrime koşut Dil evrimini bir başka kez ele alacağım. ~70 bin yıl önce Afrika'dan yola çıkan insan, 30 bin yıl öncesine gelindiğinde, gerçi oldukça farklı renklere bürünmüş, ırklara bölünmüştü; ama, ağırlıklı olarak son 2 bin yıldan bu yana, tüm renklerin karışımı ile yine başa dönüyor ve renksizleşiyor.

Çağdaş Dünyada “Millet” kavramının Genetik yapı ile bir ilgisi yok!

Sevgilerimle. æ
1.6. 2014, Ankara

¹ **Not :** Bir başka örnek, Türkiye-Yunanistan-Bulgaristan arasında 3’lü ortaklık şemasına (Venn-Diyagramına) bakılırsa TYB%61, TB(-Y%1,5 TY(-B)%14 ve YB(-T)%22,5 değerleri bulunuyor... Buna göre Yunanistan’da “**tipik Greek**” diyebileceğimiz nüfus kesimi % **2,5** kadardır. Tabii başka etki olmadığı varsayımına göre! Eğer Venn-diyagramlarını bir ülkenin tüm yakın komşularını içerecek biçimde 4-lü, 5’li.... 10’lu .. yaparsak “tipik” bir genetik örnek bulmak olasılığı neredeyse sıfırdır.

Bu gen haritasında; iri yarı, sarışın, mavi gözlü Vikinglerin Beyaz Rusya-Ukrayna-Karadeniz üzerinden Anadolu'ya dek geldikleri açıkça görülüyor.

Tablo. Avrupa Ülkeleri ve Türkiye'de Y-DNA haplo grup oranları (binde) eupedia.com

Ülkeler	T	R	Q	N	I	J	G	E	Diğer
Almanya	10	605	5	10	220	45	50	55	0
Belçika	10	650	5	0	195	50	40	50	0
B. Rusya	0	565	0	100	240	35	15	40	5
Bulgaristan	15	280	5	5	260	140	50	235	10
Danimarka	0	480	10	10	415	30	25	25	5
Finlandiya	0	85	0	615	285	0	0	5	10
Fransa	10	615	5	0	150	75	55	75	15
Hırvatistan	5	325	10	5	435	70	25	100	25
Hollanda	10	530	0	0	240	40	45	35	100
İngiltere	5	710	5	0	210	35	15	20	0
İrlanda	0	835	0	0	120	10	10	20	5
İskoçya	5	810	5	0	140	20	5	15	0
İspanya	25	710	0	0	70	95	30	70	0
İsveç	0	375	25	70	420	25	10	30	45
İtalya	25	430	0	0	100	185	90	135	35
Macaristan	0	480	0	5	265	95	35	80	40
Makedonya	15	260	5	5	275	160	40	215	25
Norveç	0	575	10	25	360	5	10	10	5
Polonya	5	700	5	40	160	25	15	35	15
Portekiz	25	575	5	0	65	125	65	140	0
Rusya	15	520	15	230	155	30	10	25	0
Sırbistan	10	240	15	20	420	85	20	180	10
Yunanistan	45	270	0	0	145	260	65	210	5
Türkiye	25	235	20	40	55	330	110	110	75